

Allforion bwyd a diod

Gwybodaeth i fusnesau ar sut i allforio cynhyrchion bwyd a diod.

Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig (Defra) yw Awdurdod Cymwys Canolog y Deyrnas Unedig (DU) ar gyfer Masnachu Rhyngwladol. Mae'r adran yn gyfrifol am negodi marchnadoedd allforio newydd ac am sicrhau mynediad parhaus i'r marchnadoedd allforio hynny.

Ein rôl ni yw rhoi sicrwydd i Defra fod bwyd a diod a gaiff eu hallforio o'r DU wedi'u cynhyrchu'n unol â gofynion deddfwriaethol perthnasol. Ar gyfer allforion o'r [sefydliadau hynny sydd wedi'u cymeradwyo gennym](#), rydym yn sicrhau eu bod yn bodloni unrhyw ofynion mewnfario ychwanegol y mae'r gyrchwlad (*destination country*) wedi'u gosod.

Ardystio allforion

Bydd rhai gwledydd, gan gynnwys yr Undeb Ewropeaidd (UE), yn ei gwneud yn ofynnol i rai allforion bwyd a diod o'r DU gael eu hardystio gan awdurdod ardystio yn y DU cyn cael eu hallforio.

Mae [gwybodaeth am ardystio allforion ar gyfer mewnforyr o Gymru ac o Loegr ar gael gan Defra](#) ac ar gyfer allforwyr o Ogledd Iwerddon gan yr [Adran Amaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig](#) (DAERA).

Cyn i chi allforio cynhyrchion bwyd a diod o'r DU, mae'n rhaid i chi wirio a oes unrhyw gyfyngiadau penodol o ran:

- eich cwsmer
- awdurdodau'r gyrchwlad
- [llysgenhadaeth](#) y wlad berthnasol yn y DU

Nid ydym yn gyfrifol am ddyfarnu unrhyw fath o ardystiadau allforio.

Bydd gan wledydd unigol ofynion penodol mewn perthynas â'r mathau o ddogfennau sydd eu hangen ar gyfer cynhyrchion sy'n cael eu hallforio. Bydd y gofynion yn amrywio gan ddbynnu ar y wlad a'r math penodol o gynnyrch.

Nid oes un ffnhonnell o wybodaeth ar gael ar gyfer y gofynion allforio cynnyrch/gwlad penodol hyn. Wrth allforio bwyd a diod yn fasnachol o'r DU, eich cyfrifoldeb chi yw gwirio'r cyfyngiadau a'r amodau allforio sy'n berthnasol cyn i chi allforio.

Ym Mhrydain Fawr, yr [Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion](#) (APHA) sy'n gyfrifol am ddyfarnu tystysgrifau iechyd allforio ar gyfer cynhyrchion penodol sy'n dod o anifeiliaid i wledydd penodol. Darllenwch [sut i gael tystysgrif iechyd allforio](#) (EHC).

Yng Ngogledd Iwerddon, DAERA sy'n gyfrifol am ddyfarnu'r tystysgrifau iechyd allforio hyn.

Mae mwy o wybodaeth ar gael ar y dudalen we [Allforio anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid o Ogledd Iwerddon](#).

Ym Mhrydain Fawr, mae Swyddogion Ardystio Bwyd Cymwys (FCCO) mewn awdurdodau lleol wedi'u hawdurdodi gan APHA i lofnodi rhai EHCs a gyhoeddwyd gan APHA. Mae canllawiau i

FCCOs ar eu rôl ar gael ar [wefan APHA](#). Yng Ngogledd Iwerddon, [awdurdodir FCCOs gan DAERA](#) i gyhoeddi EHCs perthnasol.

Gall awdurdodau lleol neu gynghorau dosbarth ddarparu ardystiadau allforio ar gyfer cynhyrchion penodol nad ydynt yn dod o dan y tystysgrifau iechyd allforio a roddir gan APHA a DAERA. Gall hyn fod yn berthnasol i gynhyrchion:

- nad ydynt yn dod o anifeiliaid
- cynhyrchion cig wedi'u prosesu
- bwyd a diod wedi'u gweithgynhyrchu

Mae'r math o ardystiad sydd angen ei ddarparu yn benodol i'r cynnyrch sy'n cael ei allforio a gofynion y gyrchwlad.

Dylech chi ddarparu'r wybodaeth rydych chi wedi'i chasglu am ofynion mewnforio'r gyrchwlad i'ch awdurdod lleol neu gyngor dosbarth. Bydd hyn yn llywio'r hyn sydd angen i'r ardystiad allforio ei ddweud.

Fel arfer, yr isafswm sydd ei angen ar wledydd cyrchfan mewn ardystiad o'r fath yw cadarnhad bod y cynnyrch:

- wedi'i gynhyrchu yn unol â rheolau hylendid domestig
- yn addas i'w fwyta gan bobl
- ar gael i'w werthu'n rhydd yn y DU

Gall awdurdodau lleol ym Mhrydain Fawr hefyd ddarparu ardystiad ar gyfer allforio neu symud bwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid (HRFNAO) o Brydain Fawr i wledydd yr UE neu Ogledd Iwerddon. Mae canllawiau Defra ar rôl awdurdodau lleol ar gael yn yr adran [Cwestiynau Cyffredin](#) (Bwydydd Risg Uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid) ar [wefan APHA](#).

Gall yr Asiantaeth Taliadau Gwledig hefyd ddarparu [Tystysgrifau Gwerthu'n Rhydd](#) ar gyfer allforio cynhyrchion bwyd a diod wedi'u prosesu penodol.

Canllawiau ar allforio bwyd a diod

Mae Defra wedi cyhoeddi'r canllawiau canlynol i fusnesau ar y rheolau newydd ar gyfer allforio cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid, gan gynnwys i wledydd yn yr UE:

- [Canllawiau ar gyfer busnesau bwyd a diod: gweithio gyda'r UE](#)
- [Gweminarau ar gyfer allforwyr anifeiliaid a chynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid i'r UE](#)
- [Canllawiau ar fewnforio ac allforio anifeiliaid byw neu gynhyrchion anifeiliaid](#)
- [Allforio neu symud cynhyrchion bwyd cyfansawdd](#)
- [Allforio neu symud pysgod o'r DU](#)
- [Canllawiau ar iechyd a symud anifeiliaid dyfrol](#)
- [Allforio bwyd organig i'r UE](#)
- [Dod â nwyddau'n ôl i'r DU](#)
- [Allforio bwyd anifeiliaid neu fwyd anifeiliaid anwes](#)
- [Sut i gael tystysgrif iechyd allforio](#)
- [Sut i gofrestru ar gyfer Tystysgrif Iechyd Allforio Ar-lein \(EHCO\)](#)

Mae canllawiau Defra ar y rheolau newydd ar gyfer allforio neu symud bwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid (HRFNAO) o Brydain Fawr i wledydd yr UE neu i Ogledd Iwerddon ar gael trwy [Allforio neu symud HRFNAO](#).

Gogledd Iwerddon

Gellir gweld canllawiau gan DAERA ar allforion o Ogledd Iwerddon trwy:

- [Gwybodaeth gyffredinol am allforio](#)
- [Ymadael â'r UE](#)

Ffynonellau gwybodaeth ychwanegol ar allforio

Mae gan yr [Adran Fasnach a Busnes](#) gylch gwaith penodol i helpu busnesau i allforio a thyfu mewn marchnadoedd byd-eang. Mae wedi datblygu'r wefan [Exporting is Great](#) sy'n cynnwys cefnogaeth a chngor wedi'u teilwra i fusnesau. Gall y cyngor hwn helpu busnesau i ddechrau allforio neu gynyddu maint y nwyddau a'r gwasanaethau maent yn eu gwerthu dramor.

Mae'r wefan [Open to Export](#) yn cynnig gwybodaeth ar-lein am ddim gan y Sefydliad Allforio a Masnachu Rhyngwladol. Ei diben yw helpu busnesau bach yn y DU i baratoi i allforio ac ehangu'n rhyngwladol.

Mae cyrff masnachu sydd hefyd yn gallu helpu gyda chngor ar allforio eich cynhyrchion yn cynnwys

- [Y Ffederasiwn Bwyd a Diod](#)
- [Cymdeithas Allforwyr Bwyd a Diod](#)
- [Ffederasiwn Masnachu Darpariaethau](#)
- [Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth](#)

Gogledd Iwerddon

Gall [Cymdeithas Bwyd a Diod Gogledd Iwerddon](#) gynnig cyngor ar allforio cynhyrchion.

Mae InvestNI hefyd yn cynnig cyngor a chanllawiau busnes

- [NIBusinessInfo - Sut i allforio nwyddau o Ogledd Iwerddon](#)
- [InvestNI - Meddwl am allforio?](#)